



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

בפני כבוד השופטת שלי אייזנברג,  
סגנית נשיא לענייני משפחה-מחוז חיפה

בעניין עיזבון המנוח ח' נ' ו' ז"ל ת"ז ===

התובע מ' פ' ו' ת.ז. ===  
ע"י ב"כ עוה"ד יהושע שוירץ

נגד

הנתבעת ט' ו' ת.ז. ===  
ע"י ב"כ עוה"ד רן בסה

### פסק דין

1. התובענה שבפניי עוסקת בביטול צו ירושה, שניתן על ידי הרשם לענייני ירושה.

2. ביום 22.12.2015 ניתן צו ירושה אחר המנוח ח' נ' ו' ז"ל (להלן: "המנוח").

התובע הוא בנו של המנוח, הנתבעת היא אמו של התובע, אלמנת המנוח.

על פי צו הירושה שניתן, הנתבעת היא היורשת היחידה של המנוח, לאחר שכל ילדיו לרבות התובע הסתלקו מחלקת בעיזבון לטובת אמו.

3. הואיל וכל הצדדים כשירים ובגירים, הודיע ב"כ היועמ"ש כי אין בכוונתו להתערב בהליכים.

4. במסגרת דיון ההוכחות שהתקיים ביום 12.2.20, מינה בית המשפט את גב' ס' א' כמומחית מטעם בית המשפט, לחוות דעתה בדבר אותנטיות חתימת התובע על תצהיר הסתלקות מיום 23.10.15.

### טענות התובע:

5. התובע מתגורר דרך קבע בארה"ב, משמש כפרופסור באקדמיה ורב בקהילה, ולאור עיסוקיו הרבים כמעט ואינו מגיע לארץ למעט בעניינים הכרחיים. לטענת התובע, בסוף חודש אוגוסט 2017 נודע לו לראשונה, בשיחה אגבית עם אחד מאחיו, כי ניתן צו ירושה בעניין עזבון אביו המנוח. התובע ערך בירור מול עו"ד ה' שהיה אמון על הוצאת צו הירושה, וגילה לתדהמתו כי הוא חתום על כתב הסתלקות לטובת אמו. לטענתו חתימתו על תצהיר ההסתלקות לטובת אמו זויפה כמו גם חתימתו על "ההודעה ליורש על פי דין". לטענת התובע, מעולם לא חתם על תצהיר הסתלקות, מעולם לא פגש את עו"ד ה' ולא ביקר במשרדו. הוצאת צו הירושה וזיוף המסמכים הוסתרו ממנו ונעשו מאחורי גבו.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

6. לטענת התובע, התצהיר נחתם לכאורה ביום 29.10.15, מועד בו שהה בארץ, כך תוכנן הזיוף בקפידה. תאריך אימות החתימה על תצהיר ההסתלקות תוקן בעט על ידי עו"ד ה' ליום ה- 29.10.16 בעוד שבראש הדף, מצוין תאריך שליחת פקס ממשרדו של עו"ד ה' ביום 26.10.16. כפי הנראה עו"ד ה' שלח לאחותו של התובע, הגב' ג' את המסמכים, הגב' ג' חתמה עליהם בעצמה, ולאחר מכן אימת עו"ד ה' את החתימה המזויפת בעצמו ללא נוכחות התובע. לטענת התובע אחותו ועו"ד ה' הם בני אותה קהילה ב--- ומכירים זה את זה. כן ניתן לראות כי ההודעה "לירוש על פי דין" נשלחה אף היא באותו מועד כמועד תצהיר ההסתלקות. בשני המסמכים החתימה זהה והשולחת היא אחותו של התובע, הגב' ג'.
7. לטענת התובע, עיזבון המנוח כלל: זכויות בדירה ב---, שנמכרה וחולקה מבלי שקיבל את חלקו; דירה ב---, חשבון בנק עם כספים רבים, כתבי יד עתיקים ויקרים שהחזיק אביו המנוח, (על פי שמאות שווים מעל מיליון וחצי דולר). לטענתו בשל תרמית שביצעו בני משפחתו בשיתוף עם עו"ד ה', כל חלקו בעיזבון נשלל ממנו.
8. לאור כל האמור, עותר התובע להורות על ביטול צו הירושה אשר ניתן ביום 22.12.2015 ולהורות לרשם הירושה על הנפקת צו ירושה על פי דין.

### טענות הנתבעת:

9. לטענת הנתבעת, מתקיים במקרה דנן שיהוי ניכר המהווה מחסום לדיון מחודש בבקשה. לטענתה, בחודש 8/2016 הגיע התובע לארץ במיוחד לשם טיפול בעניין ירושת המנוח, במסגרת זו הוא אף הגיע לבית נכדה של הנתבעת, אחיינו של התובע, הישר משדה התעופה ודרש לקבל לידיו ספר תורה יקר ערך אשר לטענתו היה שייך לעיזבון המנוח. במהלך אותו חודש הגיש התובע לבית דין רבני ב--- כתב תביעה בעניין עיזבון המנוח, ולא חדל להטריד את הנתבעת בדרכים שונות תוך שפנה אליה בשפה בוטה ובאופן מטריד ומאיים, על מנת ללחוץ עליה לפעול באופן המועדף על ידו בכל הנוגע לירושת המנוח ולירושתה העתידית לאחר אריכות ימים. התובע לא הסתפק בכך ואף פנה לילדיה ונכדיה וניסה להפעיל באמצעותם לחץ פסול. לאור האמור יש לקבוע כי חל שיהוי ניכר של לפחות כשנה וחצי בהגשת הבקשה, שלא הוגשה בהזדמנות סבירה הראשונה.
10. לטענת הנתבעת, לאחר פטירת המנוח, הודיעו כל ילדיה לרבות התובע, כי בכוונתם להסתלק מחלקם בעיזבון המנוח, כך שהנתבעת תהא היורשת היחידה.
- לטענת הנתבעת, נסיבות חתימת תצהיר ההסתלקות אינן ידועות לה. לאור הסכמתו של התובע להסתלק מחלקו בעיזבון הרי שאף אם מאן דהוא חתם בשמו של התובע על תצהיר ההסתלקות, הרי שחתם בהרשאתו המלאה של התובע.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

11. לעניין היקף עזבון המנוח טוענת הנתבעת, הדירה ב--- נמכרה עוד בחייו של המנוח, בחשבון הבנק היו סכומים זעומים, וכתבי היד העתיקים ניתנו על ידי המנוח ועל ידי הנתבעת לאחד מילדיהם, מר א' ו', עוד בימי חייו של המנוח, ועל כן אינם נכללים בעזבון המנוח. מעבר לכך, הרי שבהתאם לסעיף 11 לחוק הירושה, התשכ"ה- 1965, כתבי היד שייכים לנתבעת, כבת הזוג שלו, הזכאית לקבל את המיטלטלין השייכים למשק הבית וביניהם ספרי הקודש.

### דיון:

12. צו הירושה שביטולו מתבקש, ניתן ע"י הרשם לענייני ירושה.  
לעניין תיקון וביטול צו ירושה ראה הוראת סעיף 72 לחוק הירושה, התשכ"ה- 1965 (להלן: "חוק הירושה") הקובע כדלקמן:  
" (א) נתן רשם לענייני ירושה או בית משפט צו ירושה או צו קיום, רשאי כל אחד מהם, לגבי צווים שנתן, לפי בקשת מעוניין בדבר, לתקנם או לבטלם על סמך עובדות או טענות שלא היו בפניו בזמן מתן הצו; ואולם ראה רשם לענייני ירושה שלא להיזקק לעובדה או לטענה שהמבקש יכול היה להביאה לפני מתן הצו, או שיכול היה להביאה לאחר מכן ולא עשה כן בהזדמנות הסבירה הראשונה, יעביר את הבקשה לבית המשפט."

צו ירושה או צו קיום צוואה כמוהו כפסק דין המסיים את הדיון. סעיף 72 לחוק הירושה מהווה חריג לכלל בדבר סופיות הדיון, המעניק לבית המשפט הסמכות "לפתוח" מחדש את צו הירושה או צו קיום הצוואה בהתקיימם של תנאים מסוימים (ת"ע (טב') 41070-08-10 מיכאל גשוק נ' יעקב וייסמן [פורסם בנבו]).

לאור סעיף 72 לחוק הירושה יש לבחון שני תנאים מצטברים:  
א. האם קיימת עובדה אשר לא הובאה לפני בית המשפט או הרשם אשר נתנו את צו הירושה. במידה ותשובה זו תהא חיובית יש לבחון האם הידיעה של בית המשפט את אותה עובדה היתה גורמת לשינוי תוכנו של הצו.  
ב. האם ניתן היה להביא את אותה עובדה מכוחה מבוקש לתקן את צו הירושה טרם הגשת הבקשה לשינוי הצו שניתן.

במסגרת שיקול דעתו, יבחן בית המשפט את משקלה של העובדה של הטענה החדשה מול מידת האיחור בהעלאתה, תוך מתן הסבר לאיחור והקושי שהוא מעמיד בפני מי מהצדדים לבירור העובדות של המקרה (ראה ע"א 4440/91 טורנר נ' טורנר (פורסם בנבו)).

בבקשות לביטול צו קיום צוואה או צו ירושה מהווה השיהוי מחסום לדיון מחודש ולפגיעה בעיקרון של סופיות הדיון, כאשר "השיהוי נמדד מהמועד שבו נתגלתה למבקש אותה עובדה



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח' נ' ו' ואח'

או טענה חדשה המצדיקה את הביטול" (ראה ספרם של המלומדים ש' שוחט, מ' גולדברג, י'  
פלומין, 160 (2005)).

### ומן הדין אל הנדון:

13. אקדים אחרית לראשית ואומר, לאחר ששקלתי טענות הצדדים, שוכנעתי כי דין התביעה  
להתקבל. ואנמק:

גדר המחלוקת בין הצדדים היא, האם חתם התובע על תצהיר ההסתלקות לטובת אמו, שכן  
צו הירושה שניתן על ידי הרשם ניתן בהתבסס על הסתלקות כלל ילדי המנוח, לטובת אמם  
הנתבעת. לגרסת התובע החתימה המתנוססת על גבי תצהיר ההסתלקות זויפה. מנגד, טוענת  
הנתבעת כי נסיבות החתימה על תצהירי ההסתלקות אינן ידועות לה, אולם יש להניח לגרסתה  
כי אף אם לא חתם התובע, הרי משחתם, עשה כן בהרשאתו המלאה.

14. כאן המקום לציין, כלל טענות הצדדים לעניין היקף עיזבון המנוח אינן רלוונטיות להליך זה,  
העוסק בשאלה האם צו הירושה ניתן על פי דין או לאו.  
כמו כן, אין רלוונטיות לסכסוך שמתנהל בין התובע למי מבני משפחתו בבית הדין הרבני אשר  
לכתבי יד עתיקים ויקרים שהותיר אחריו המנוח.  
סלע המחלוקת מצומצם לשאלת תוקף צו הירושה שניתן.

15. במסגרת דיון ההוכחות, נשמעו התובע ועו"ד ה' שהיה אמון על הוצאת צו הירושה.  
התובע חזר על גרסתו כי החתימה על גבי תצהיר ההסתלקות אינה חתימתו, ראו עדותו בעמ'  
8-9 לפרוטוקול:

"ת. כפי שכתבתי בתצהירי, מעולם לא חתמתי, מעולם לא פגשתי את מר ה'. בשיחות  
שהיו לי עם העורך דין, אמרתי מה נראה לי, לכן השתמשתי במילים "כפי הנראה".  
הקשר עם האחות הנוספת ש' ג' בתחילת הדרך לא היה כ"כ טוב. כשהתגלו לי  
הדברים ושאלתי אותה, ש' האם את היית זאת שזייפת את החתימה שלי. היא  
ענתה לי, לא. לכן בסעיף 8 (מצטט), זה חלק מהתיאור של מה שהתרחש למיטב  
הבנתי."

עו"ד ה' שאימת תצהיר ההסתלקות, התנגד מטעמים לא ברורים למסור תצהיר שיפרט את  
גרסתו אודות אירועי חתימת התצהיר והעיד בפני בית המשפט בחקירה ראשית ונגדית.  
עדותו של עו"ד ה' בבית המשפט התאפיינה בשכחה גורפת בכל הקשור לנסיבות עריכת תצהיר  
ההסתלקות שנערך לפני כחמש שנים, רוב תשובותיו התמצו ב"לא זוכר". עדותו הותירה בבית  
המשפט תחושה לא נוחה של ספק במהימנותו ובאמינות גרסתו, בכל הקשור לנסיבות עריכת  
התצהיר.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

בעיקר התקשיתי לקבל את גרסת עו"ד ה', לעניין מועד חתימת התובע על תצהיר ההסתלקות. התובע הוכיח באמצעות הגשת תדפיס אישור כניסות ויציאות מהארץ (ראו נספח ו' לתצהיר עדותו הראשית), כי ביום 23.10.2015 המועד בו לכאורה חתם התובע על תצהיר ההסתלקות, הוא נחת בישראל. בחקירת עו"ד ה' הגיש ב"כ התובע לוח שנה של חודש אוקטובר בשנת 2015, ממנו עלה כי יום ה- 23.10.2015 חל ביום שישי (בסיכומי הרחב התובע וציין כי נחת בישראל בשעה 15:15, כשזמן כניסת השבת עמד על 17:38). מאחר וגם התובע וגם עו"ד ה' משתייכים לחברה החרדית, הרי מדובר בחלון זמנים מצומצם עד מאוד שיאפשר פגישה עם עו"ד לחתימה על התצהיר. גם לעניין זה לא סיפק עו"ד ה' הסבר שיכול להניח את הדעת, מאחר ומדובר ביום שישי שהינו יום קצר וממילא אינו יום עבודה שגרתי, היה מצופה כי עו"ד ה' יזכור נסיבות המפגש עם התובע על מנת לחתום על תצהיר ההסתלקות, לרבות תיאום המפגש עמו, פרטי הטיסה, שעת הנחיתה, והאם יספיק התובע להיפגש עמו לשם החתימה על התצהיר טרם כניסת השבת. אין מדובר בעובר אורח אשר נכנס למשרדו של עו"ד ה' לבקש אימות חתימה על תצהיר, כי אם במצהיר בן למשפחה אשר בתצהירו הסתלקות של כל המשפחה טיפל עו"ד ה'. מצהיר שהגיע במיוחד מארה"ב, והיה מצופה כי למפגש עמו יידרש תיאום מיוחד, או לכל הפחות זיכרון של המפגש עמו, מקום המפגש, המועד המדויק בו המפגש נערך וכיו"ב. מדובר במפגש חריג אשר סביר להניח כי נסיבותיו היו נצרכות בזיכרונו של עו"ד ה' אם אכן היו מתקיימות. כמו כן, התובע שהה בארץ מיום 23.10.15 ועד ליום 1.11.2015, לא ניתן הסבר אודות הבהילות להחתים את התובע מיד עם נחיתתו בישראל, יתר על כן ביום שישי. תשובותיו המתחמקות של עו"ד ה' חיזקו את הספק בדבר גרסתו והותירו על בית המשפט רושם בלתי מהימן.

יתר על כן, התאריך על גבי אימות תצהיר ההסתלקות שונה בכתב יד, ליום 23.10.15. לעו"ד ה' לא הייתה תשובה לשאלה מדוע שונה התאריך. תשובותיו המתחמקות קעקעו אמינותו. חרף אריכות העדות מצאתי לנכון להביא דברי עו"ד ה', ראו עמ' 10-16 לפרוטוקול (הדגשות אינן במקור- ש.א):

**"ש. המבקש מעלה טענה שמעולם לא חתם בפניך על תצהיר ההסתלקות. תצהיר ההסתלקות הנטען שבמחלוקת, צורף כנספח ד' לתצהירו של המבקש ואני מציג אותו בפניך. אתה אישרת את חתימתו הנחזית של המבקש, מר ו' ביום 23.10.15 בחתימתך?**

**ת. כן.**

**ש. האם חתם בפניך התובע על התצהיר הזה?**

**ת. כן.**

**ש. האם זיהית אותו?**

**ת. כן.**

**ש. איפה זה היה?**

**ת. לא זוכר. זה היה בארץ...**



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

- 1 ש. האם זה נכון שאתה ביקרת בביתו של ד' מ' כשהפרשה הזאת התפוצצה. תאשר  
2 שביקרת בביתו של ד' מ' אחרי שהפרשה התפוצצה?  
3 ת. כן...  
4 ש. אני חוזר על השאלה. האם אמרת למר ד' מ' שהדבר הזה שאישרת חתימה בלי  
5 שראית את הבן אדם, עלול לפגוע בפרנסתך, כן או לא?  
6 ת. לא זכור לי...  
7 ש. אני מעיין בתצהיר המקורי ושואל מה התאריך?  
8 ת. נראה כמו 23 אוקטובר 2015.  
9 ש. האדון היה במשרדך?  
10 ת. פגשתי אותו, איפה אני לא זוכר.  
11 העד:  
12 לשאלת ביהמ"ש, מדוע שונה התאריך בכתב יד? אני משיב כי היה כתוב תאריך אחר. וזה  
13 התאריך שהוא חתם אז שונה. מסתבר ששיניתי ביום שהוא חתם...  
14 ש. כל היורשים הסתלקו בפניך?  
15 ת. התשובה היא כן...  
16 לשאלת ביהמ"ש, האם אתה מכיר את התובע? אנחנו לא מכירים.  
17 לשאלת ביהמ"ש, האם זו היתה הפעם היחידה שהוא הגיע אליך? האם הוא הגיע אליך  
18 בעוד עניינים? לא.  
19 לשאלת ביהמ"ש, האם אתה מזהה אותו? לא יודע. כן, עברו חמש שנים.  
20 ש. יש לך משרד נכון?  
21 ת. כן, ב- --.  
22 ש. מן הסתם, סביר להניח, שפגשת אותו במשרדך ב- --?  
23 ת. לא, לא מחייב.  
24 ש. אז איפה כן פגשת אותו, באיזו עיר לפחות?  
25 ת. לא זוכר. אגב, הבחור דיבר איתי כמה פעמים, התובע.  
26 ש. מתי זה היה?  
27 ת. לפני ההסתלקות, ביקשתי ממנו תעודת זהות. הוא התקשר אלי. פנתה אלי האחות  
28 לעשות את הצוואה ואמרה שהם רוצים להסתלק כולם ואמרתי לה שייצרו איתי  
29 קשר. ויצרו איתי קשר...  
30 ש. האדון וכל האנשים הרי חתמו בפניך, אם כך תסביר לי מדוע התצהירים שלהם  
31 נשלחו למשרדך ב- 26.10.15 למספר הפקס שאתה ציינת, הרי אתה מחזיק בידך  
32 את אותם תצהירים, מדוע זה צריך להישלח בפקס?  
33 ת. התשובה מצחיקה אבל אמיתית, עשיתי פקס טו מייל. הסורק לא עבד, כדי להגיש  
34 את זה באופן מקוון הייתי צריך שזה יהיה סרוק במחשב אז עשיתי פקס טו מייל.  
35 ....



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

- ש. איפה המספר פקס שלך, למה הוא לא מצויין. הרי אתה אומר שחייגת מהמספר  
שלך למספר שלך?  
ת. זה הגדרות של המכשיר.  
ש. למרבה הפלא המספר שהתקבל רשום, והמספר שיצא לא רשום?  
ת. אני לא יודע מה זה הגדרות של מחשב, זה מה שעשיתי. מה הופיע או לא הופיע,  
אני לא יודע.  
ש. הסיפור הזה היה לפני חמש שנים, אתה זוכר יפה מאוד שהסורק שלך באותו זמן  
לא עבד, אבל למרות שיש לך משרד, אתה לא זוכר איפה פגשת את האדון הזה?  
ת. במשך תקופה סרקתי הכל, לא רק את זה, כל דבר סרקתי בצורה כזו. מה הבעיה.  
ש. מתי פגשת אותו, בשעות הבוקר, בשעות הערב, באותו 23 לחודש, אתה זוכר?  
ת. לא זוכר.  
ש. ואם אני אומר לך שהאדון רק נחת באותו יום ב-23 לחודש רק אז הוא הגיע לישראל,  
מה תאמר על כך.  
ת. הם היו מאוד לחוצים לעשות את הצו הזה, גם הוא, רצו לעשות את זה מהר, זה תקע  
להם חשבון בנק.  
לשאלת ביהמ"ש, את זה אני זוכר. הם רצו לגמור את זה...  
ש. ואם אני אומר לך שה-23.10 זה בכלל יום שישי והאדון נחת בישראל די קרוב  
לכניסת השבת. תסביר לי איפה פגשת אותו?  
ת. לא זוכר איפה פגשתי אותו.  
ש. את כל היתר האחים והאחיות פגשת במשרדך?  
ת. אני גם לא זוכר.  
לשאלת ביהמ"ש, האם זה היה באותו יום שפגשתי את כולם? אני משיב שנראה לי שלא...  
ש. האם ייתכן שאולי לא האדון הזה היה אצלך, אולי מישהו אחר שהתחזה ואמר אני  
מ' ו', הנה באתי לחתום בפניך, או שאתה עדיין מתעקש ואומר כן האדון הזה הוא  
זה שהגיע וחתם בפניי?  
ת. לא מסתבר. כנראה שהוא היה.  
לשאלת ביהמ"ש, תמיד יכול לקרות יש אנשים שמזדהים וחותמים בשם מישהו אחר. למה  
לא מסתבר כי הבחור דיבר איתי גם בטלפון וידע על מה הוא חותם, מה ההסתלקות אומרת.  
לשאלת ביהמ"ש, האם יכול להיות שמי שדיבר איתך בטלפון הוא זה שחתם ולא התובע?  
אני משיב, לא, הוא שלח תעודת זהות.  
לשאלת ביהמ"ש, איך הוא שלח? אני לא זוכר, אולי עם מישהו. הוא דיבר איתי לתת לי  
מספר זהות שלו בשביל לרשום את ההסתלקות, להכין את המסמך, זה בטוח. זכור לי  
שכשהוא נפגש איתי הוא הראה לי את התעודת זהות.  
ש. אתה התקשרת אליו, או שהוא התקשר אליך?  
ת. אני לא זוכר, זכור לי שהיו שתי שיחות, או שלוש שיחות, שיחה או שתיים.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

לשאלת ביהמ"ש, כשהוא נפגש איתך ונתן לך את התעודות זהות, האם אתה זוכר ספציפית  
שהאיש הזה נתן לך כשהיה אצלך את התעודות זהות, או שכך אתה נוהג לעשות? האם יש  
לך זיכרון ספציפי של האיש הזה?  
אני אזרוק את הנקודה, נראה לי שהיה לו זקן באותה תקופה, זכור לי, אולי. צריך לבדוק.  
אחרי חמש שנים לזכור אנשים? אני מנסה לרענן את זכרוני. אני גם גידלתי זקן מאז ושמנתי  
מאוד מאז, לזכור בן אדם מפעם אחת?

ש. פגשת אותו מחוץ למשרדך, כך טענת קודם, ומן הסתם  
ת. אמרתי שאני לא זוכר,  
ש. ייתכן שזה היה במשרד?  
ת. לא זוכר.  
ש. תסכים איתי שדבר כזה צריך תיאום, מתי נפגשים, הבן אדם מגיע מחו"ל, איפה  
אתה איפה המקום, אתה תיאמת איתו?  
ת. במהלך שהוא דיבר איתי, לקחת את הפרטים שלו להכין את המסמכים, כנראה  
שתיאמנו אז מועד.

ש. זה היה כשהוא היה בישראל, או בחול כשתיאמתם?  
ת. אני לא יודע מתי הוא הגיע לארץ.  
לשאלת ביהמ"ש, ידעתי שהוא אמור להגיע מחו"ל, הוא אמר לי שהוא צריך להגיע לארץ  
בשלושים של האבא לגילוי מצבה.

ש. אם כך, האם אתה מסכים שביהמ"ש ייתן צו לחברת התקשורת לבדוק שיחות  
יוצאות ונכנסות בתאריך 23/10/15 ומספר ימים קודם לכן, לראות האם שוחחת עם  
האדון?

ת. יש לי לקוחות ואני לא מוכן שתבדוק את הלקוחות שלי.  
ש. האם אתה מסכים שהמסמך הזה יהיה אך ורק לענינו של ביהמ"ש, אנחנו לא נראה  
כלום, אבל ביהמ"ש במסגרת הבדיקות לעשיית הצדק יוכל הוא לראות ולהתרשם.  
כאשר אני מזכיר שמדובר בדלתיים סגורות. האם יש מניעה שנבדוק אם האדון  
דיבר איתך באותם ימים או לא?  
ת. לא, זה דבר אישי לחלוטין. מה אני עורך דין."

הנתבעת יש לומר לא מצאה לצרף פירוט שיחות טלפון מטעמה, שיחזק גרסתו של עו"ד ה'  
בדבר יצירת קשר עם התובע. ככל הנראה, לא בכדי.

16. לאחר שמיעת עדותו של עו"ד ה' כאמור, עתר התובע למינוי גרפולוגית שתבחן אותנטיות  
החתימה על גבי תצהיר ההסתלקות. בית המשפט נעתר לבקשה ומינה את ס' א' כמומחית  
מטעם בית המשפט.

ביום 8.3.2020 הגישה המומחית חוות דעתה. להלן אביא עיקריה:





## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

1 "ממצאים ומסקנות:

2 1. לא מצאתי התאמה בתכונות הכתיבה בין החתימה "מ.ו." המסומנת א' לבין דוגמאות  
3 חתימה בשם מ' פ' ו'.

4 2. אי התאמה נמצאה בין היתר בתכונות הכתיבה הבאות:

5 - משיכת הקו ושטף הכתיבה- החתימה שבמחלוקת כתובה באופן מצויר, מוקפד,  
6 באחידות וללא תנופה. לעומתה, הדוגמאות כתובות בשטף, באופן חזק ולא אחיד עד כדי  
7 כך שלא ניתן להבחין באותיות השם.

8 - קיימים רווחים ברורים בין האותיות בחתימה שבמחלוקת, ואילו הדוגמאות כתובות  
9 בצפיפות, אות על אות.

10 - בחתימה שבמחלוקת הנקודה אחרי האות 'מ' ממוקמת רחוק יחסית ממנה, ואילו  
11 בדוגמאות צמודה עד כדי חיבור.

12 - מיקום ביחס לשורת הכתיבה- שורה ישרה בחתימה שבמחלוקת לעומת שורה יורדת  
13 כלפי מטה בדוגמאות.

14 - האות 'ל' כתובה בגובה של האות 'ו', ובדוגמאות האות 'ל' גבוהה מאוד ביחס לאותיות  
15 החתימה.

16 - אופן סיום החתימה- בחתימה שבמחלוקת אין סיומת ובדוגמאות הסיומת של האות  
17 'ס' מסולסלת וארוכה כלפי מטה.

18 - אותיות החתימה שבמחלוקת אינן מחוברות לעומת חיבורים רבים כמעט בכל האותיות  
19 בדוגמאות.

20 - מבנה האותיות 'מ', 'ס', 'ב', 'ל', 'ס'.

21 3. החתימה נשוא המחלוקת יוצאת דופן בתכונות הכתיבה שבה ולא נמצאת בתחום  
22 הווריאציות של קבוצת הדוגמאות שנבדקו על ידי.

23 4. הניגודים שפורטו לעיל הינם מהותיים ובעלי משקל אשר אינם מודעים לכותב בתהליך  
24 הכתיבה הטבעי.

25 5. לאור האמור לעיל, אי ההתאמות שנמצאו הינם בכמות ובאיכות תכונות כתיבה  
26 המאפשרים לי להגיע למסקנה כי החתימה לא נכתבה על ידי כותב הדוגמאות בשם מ'  
27 פ' ו'."

28 17. מסקנת המומחית כי החתימה המופיעה על גבי תצהיר ההסתלקות אינה חתימתו של התובע.  
29 מסקנתה חד משמעית וברורה, שעה שהנתבעת ויתרה על חקירתה. בכך עמד התובע בנטל  
30 הוכחת טענתו כי תצהיר ההסתלקות זויף על ידי אחר.

31  
32 18. חוות דעת המומחית חיזקה את הספק שניטע בלב בית המשפט לאחר שמיעת עדותו של עו"ד  
33 ה'. ברי, לאור חוות דעת המומחית, כי חתימתו של התובע על גבי תצהיר ההסתלקות זויפה  
34 , ונחתמה שלא על דעתו של התובע.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 18-04-49873 ו' ואח' נ' ו' ואח'

הנתבעת לא סתרה את גרסתו של התובע ולו בבדל של ראיה, כאשר על פי גרסתה לא היתה מודעת לנסיבות עריכת תצהירי ההסתלקות. אני מקבלת את גרסת התובע כי פעלו מאחורי גבו עת לא היה מודע לכך כי היתה כוונה לחתום על תצהירי ההסתלקות לטובת אמו, וכי חתימתו על תצהיר ההסתלקות זויפה.

19. שיהוי: כמו כן אני מקבלת את גרסת התובע באשר למועד בו גילה לראשונה אודות צו הירושה שניתן. לגרסתו, נודע לו מאחותו על צו הירושה בחודש 8/2017, בשנה וחצי לאחר הוצאת צו הירושה. מיד לאחר מכן החל לפעול ולקבל פרטים נוספים אודות עריכת הצו ונסיבות עריכתו, כאשר בחודש 1/2018, בחמישה חודשים לאחר שגילה אודות צו הירושה, עתר בבקשה לביטולו, בפני הרשם לענייני ירושה.

לטענת הנתבעת, התובע היה מודע לצו הירושה כבר בחודש 8/2016 עת הגיע לארץ לשם טיפול בירושת המנוח. במסגרת ביקורו זה, לטענתה, החל התובע ללחוץ עליה לפעול באופן המועדף עליו בכל הנוגע לירושת המנוח. גרסתה של הנתבעת לא הוכחה בראיות תומכות, הנתבעת לא זימנה עדים שיחזקו את גרסתה. זאת ועוד גרסתה זו לסכסוך בינה לבין התובע אודות העיזבון אינה מתיישבת עם גרסתה כי קודם לכן, בשנת 2015 חתם התובע על תצהיר ההסתלקות מחלקו בעיזבון לטובתה.

מאידך התובע מאשר כי היה בארץ בתקופה הנטענת אולם עסק בכתבי היד היקרים והסכסוך שהתנהל בבית הדין הרבני, ולא בנושא הצו ירושה אודותיו גילה רק בהמשך. גרסתו כאמור נמצאה מהימנה על ידי. ראו עדותו של התובע בעמ' 8-3 לפרוטוקול:

"ש. מפנה לסעיפים 1 ו-2 לתצהירך, שם אתה מציין שרק בסוף חודש 8/17 נודע לך במקרה שניתן צו ירושה בעניין המנוח ונשלח אליך צו הירושה ע"י עו"ד ה' ביום 28.8.17, נכון?

ת. פעם ראשונה שנודע לי ממש בדרך מקרה, דבר שלא ציפיתי לו כלל, דרך האחות היותר מבוגרת בשיחה שהיא סיפרה לי, אחרי ששאלתי אותה מה הסיבה שעכשיו היא מספרת לי את זה והיא הסבירה שהיא היתה בטרומה ואזהרות קשות ע"י האמא ולכן עד אז היא לא סיפרה לי מה קרה פה באמת...

ש. אם אני אגיד לך שכבר ב-9/16 הגשת תובענה לבית הדין הרבני שעניינה סכסוך על עיזבון המנוח, זה נכון?

ת. אני עברתי תהליך גירושין ארוך שבאותה תקופה אך ורק האחות הבוגרת עמדה כתומכת בי ולצערי באותה תקופה אף אחד מבני המשפחה לא עמד לצדי, רק מספר חודשים אחרי פטירת האב התגלה לי באקראי בשיחת טלפון עם האח א' על עיזבון כתבי היד ומיד באותו היום פניתי לבית הדין ותבעתי. כוונתי במילה עיזבון כתבי היד, היתה על התרמית של ספרי קודש וכתבי יד בשווי 1.5 מיליון דולר שהיה רכוש של האב המנוח זצ"ל.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

ש. כאשר אתה הגשת את אותו הליך בביה"ד הרבני ב-9/16 עניינו היה למעשה צו הירושה שניתן?

ת. מה פתאום? שקר וכזב. העיזבון היה אך ורק בנוגע לכתבי היד. מעולם לא חלמתי ולא ציפיתי שיהיה דבר שקשור לדירה ב---. הלוא אני אחד מבני המשפחה, לא חתמתי על כלום, לא ידעתי על שום דבר. כוונתי שפניתי לבית הדין, זה היה אך ורק התרמית שקשורה לכתבי היד וספרי הקודש שנלקחה נגד רצון האבא בתרמית ע"י האח....

ש. כאן אתה למעשה תובע את כולם, את כל האחים והאחיות. ואני אומרת לך שאתה תובע פה את כולם משום שלמעשה עילת התביעה שלך פה היא נושא צו הירושה, לכן כולם נכנסו עכשיו לתביעה. בעוד שקודם יכולת לומר שתבעת את האח בעניין הספרים, פה אתה תובע את כל היורשים בעצם. ואני אומר לך שהתביעה היא תביעה בעניין צו הירושה, אין לזה הסבר אחר.

ת. המון דברים התגלו לי באותה תקופה. דברים שגרמו לי לזעזוע כבד ולשינוי התביעה, זה התחיל בסיפור של התרמית של כתבי היד, שאז פניתי לבית הדין של הרב --- ואז האח א' פנה לבית הדין ואמר הולכים אחרי הנתבע, ולכן סירב להופיע ב--- בבית הדין הזה. לא נותרה לי אפשרות אלא לפנות לבית הדין בעירו, שהיא - --. במקביל, פניתי לטוען רבני בשם ר' והוא יעץ שכיוון שהתרמית התבצעה בשיתוף מסויים ע"י יתר בני המשפחה, שעדיף לבצע את התביעה על העיזבון, כוונתי על ספרי הקודש וכתבי היד, על כל האחים והאחיות, כולל האחיות שאני איתה בקשר טוב, א' מ'. כוונתי היתה אך ורק על כתבי היד וספרי הקודש שהאבא המנוח אהב אותי מאוד בתור בנו הגדול והבטיח לי את דברי הקודש....

ש. טוענת המשיבה שאתה מיד לאחר אותם הליכים, או תוך כדי אותם הליכים בבתי הדין הרבניים, פתחת במסע השמצות כנגדה, השארת לה פתקים על הדלת, כתבת דברים בלוחות מודעות ודרכים נוספות. מה אתה אומר על זה?

ת. שקר וכזב, אני לא מתגורר בארץ, אני בא לישראל בערך פעמיים בשנה, בערך לשבוע 10 ימים, שמעתי על הדברים הללו מצד שלישי. אני אינני מתגורר כאן, אין לי חלק בדברים הללו.

כאן גם המקום להדגיש כי גם "ההודעה ליורש על פי דין" שנשלחה לכאורה לתובע, בכתובת "----" לא התקבלה על ידי התובע, שכן התובע מתגורר בארה"ב דרך קבע מאז שנת 1996, ואין בחומר הראיות שבפניי כל מסמך שיכול להעיד על אישור המצאה כדן. לאור השתלשלות האירועים שתיאר התובע, אשר לא נסתרה על ידי הנתבעת, ובשים לב כי התובע הינו תושב חוץ המתגורר בארה"ב המגיע לישראל בתדירות של פעמיים בשנה, שוכנעתי כי לא התקיים בנסיבות שיהוי, ובטח לא שיהוי ניכר כטענת הנתבעת.



## בית משפט לענייני משפחה בחיפה

ת"ע 49873-04-18 ואח' נ' ו' ואח'

20. לאור כל האמור, שוכנעתי כי התובע עמד בנטל הוכחת תביעתו המקיימת תנאי סעיף 72 לחוק הירושה: מאחר ותצהיר ההסתלקות של התובע זויף, עובדה אשר לא היתה בידיעתו של הרשם לענייני ירושה בעת מתן הצו. כן שוכנעתי כי התובע "הביא" את העובדה החדשה, כלשון סעיף 72, בהזדמנות הסבירה הראשונה אשר עמדה בפניו. לפיכך, מתקיימים תנאי סעיף 72 לחוק הירושה, ואני מורה על ביטול צו הירושה מיום 22.12.2015 שניתן על ידי הרשם לענייני ירושה, באופן שתבוטל הסתלקות התובע. אני מחייבת את הנתבעת בהוצאות התובע לרבות שכ"ט המומחית ושכ"ט עו"ד, בסך של 23,400 ₪. ההוצאות ישולמו בתוך 30 יום, שאם לא כן ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

### המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ותסגור התיק שבכותרת.

ניתנה היום, כ"ז טבת תשפ"א, 11 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

שלי אייזנברג, שופטת, סגנית הנשיא